

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 18. septembra 2023. godine
Ref. br.: RK 2254/23

ODLUKA O ODBACIVANJU ZAHTEVA

u

slučaju br. KI97/23

Podnosilac

Gjevrije Zeqiri

Ocena ustavnosti neodređenog akta

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnet od Gjevrije Zeqiri, sa prebivalištem u Peći (u daljem tekstu: podnositeljka zahteva).

Osporena odluka

2. Podnositeljka zahteva ne osporava neki konkretan akt javnih organa.

Predmetna stvar

3. Predmet zahteva je ocena ustavnosti nepostupanja Osnovnog suda u Peći (u daljem tekstu: Osnovni sud) vezi sa njenim nezaposlenjem kao osobe sa ograničenim sposobnostima. Podnositeljka zahteva nije precizirala svoja ustavna prava za koja tvrdi da su joj prekršena.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22 [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 17. maja 2023. godine, zahtev je predat Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 30. maja 2022. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI213/23 imenovala sudiju Envera Peci za sudiju izvestioca, dok je odlukom br. KSH. KI213/23 imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban, (članovi).
7. Dana 31. maja 2023. godine, Sud je obavestio podnositeljku zahteva o registraciji zahteva.
8. Dana 6. juna 2023. godine, Sud je zatražio od podnositeljke zahteva da pojasni njen zahtev, odnosno da popuni obrazac zahteva, da precizira odluku javnog organa koji osporava, da precizira koja prava i slobode tvrdi da su joj povređena.
9. Dana 17. jula 2023. godine, Sud je podneo novi zahtev za pojašnjenje kod podnositeljke zahteva.
10. Dana 24. juna 2023. godine, podnositeljka zahteva je dostavila ista dokumenta kao u prvom zahtevu.
11. Dana 31. avgusta 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu odbacivanje zahteva.

Pregled činjenica

12. Podnositeljka zahteva je diplomirani pravnik na osnovnom i master nivou.
13. Od 1. aprila 2018. godine do 31. marta 2019. godine, podnositeljka zahteva je završila program pripravištva u Osnovnom sudu, u trajanju od 1. (jedne) godine.
14. Neutvrđenog datuma, Osnovni sud je izdao preporuku za podnositeljku zahteva, kojom se dokazuje da je tokom održanog pripravištva u Sudu, podnositeljka zahteva pokazala dobar učinak i ispunila sve dužnosti i odgovornosti.

15. Dana 7. jula 2022. godine, Udruženje paraplegičara i dečije paralize „Handikos-Peć“, izdalo je potvrdu kojom se dokazuje da je podnositeljka zahteva osoba sa ograničenim sposobnostima.
16. Dana 7. jula 2022. godine, Udruženje paraplegičara i dečije paralize „Handikos-Peć“, izdalo je preporuku za podnositeljku zahteva, kojom je potvrdilo da je podnositeljka zahteva bila angažovana u svojstvu pripravnice u ovoj organizaciji, u kancelariji za logistiku, gde je asistirala u organizacionim i administrativnim pitanjima za implementaciju projekata.

Navodi podnosioca zahteva

17. Podnositeljka zahteva navodi da je Osnovni sud nije zaposlio nakon završetka pripravnštva od 1. (jedne) godine, uprkos obećanju da će biti zaposlena kao osoba sa ograničenim sposobnostima.
18. Podnositeljka zahteva navodi da javne institucije Republike Kosovo ne ispunjuju svoje zakonske obaveze u vezi sa zaposlenjem osoba sa ograničenim sposobnostima. Prema njenim rečima, osobe sa ograničenim sposobnostima kontinuirano podležu diskriminaciji po pitanju zaposlenja.
19. Podnositeljka zahteva navodi da Zakon br. 03/L- 019 o profesionalnom osposobljavanju, prekvalifikovanju i zapošljavanju osoba sa ograničenim sposobnostima obavezuje državne vlasti da zapošljavaju osobe sa ograničenim sposobnostima, konkretnije 1. osobu sa ograničenim sposobnostima na svakih 50 (pedeset radnika).
20. Podnositeljka zahteva navodi da se osobe sa ograničenim sposobnostima marginalizuju, ne tretirajući uopšte njihova prava od strane institucija Republike Kosovo.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 21.

[Opšta načela]

1. *Ljudska prava i osnovne slobode su neodvojiva, neotuđiva i neosporiva i čine osnov pravnog reda Republike Kosovo.*
  2. *Republika Kosovo štiti i garantuje ljudska prava i osnovne slobode, predviđene ovim Ustavom.*
- [...]

Član 24.

[Jednakost pred zakonom]

1. *Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.*
2. *Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.*
3. *Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovesti samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene.*

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 14.

Zabrana diskriminacije

Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj Konvenciji obezbeđuje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, veroispovest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno poreklo, povezanost s nekom nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

ZAKON BR. 03/L- 019 O PROFESIONALNOM OSPOSOBLJAVANJU, PREKVALIFIKOVANJU I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA SA OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA

POGLAVLJE V USLOVI ZAPOŠLJAVANJA

Član 11.

Posebni i opšti uslovi zapošljavanja

1. Osoba sa ograničenim sposobnostima ima pravo na rad, integraciju na tržištu rada u opštim i posebnim uslovima odredjenim ovim zakonom.
[...]

Član 12.

Zapošljavanje na otvorenom tržištu rada

1. Organi državne administracije, poslodavci privatnog i javnog sektora kao i nevladine organizacije obavezuju se, da sa prilagodjenim uslovima rada zaposle osobe sa ograničenim sposobnostima.
2. Svaki poslodavac obavezan je da zaposli jednu osobu sa ograničenim sposobnostima, na svakih pedeset (50) radnika.

Ocena prihvatljivosti zahteva

21. Sud prvo razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i predviđeni specifikovani Zakonom i predviđeni Poslovníkom.
22. S tim u vezi, Sud se prvobitno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Nadležnost i ovlašćene strane] Ustava, u vezi sa članovima 46, 47 i 48. Zakona, kao i pravilima 54. i 74. Poslovníka o radu

Član 113.

[Jurisdikcija i Ovlašćene Strane]

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

[...]

Član 46.

[Prihvatljivost]

Ustavni sud prima i procesuirá podneske podnešene na osnovu člana 113, stava 7 Ustava Republike Kosovo, ukoliko utvrdi da su ispunjeni zakonski uslovi.

Član 47.

[Individualni zahtevi]

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pokrenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

Član 48.

[Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Pravilo 54.

[Odbacivanje i odbijanje podnesaka]

Sud može odaciti podnesak onda kada Sud zaključi da navod:

(a) nije na aktivan način sporan; ili

(b) ne predstavlja spor.

[...]

Pravilo 74.

[Podnesak u skladu sa članom 113.7 Ustava i članovima 46., 47., 48., 49. i 50. Zakona]

(1) Podnesak podnet prema ovom pravilu mora ispuniti uslove utvrđene u članu 113. 7 Ustava i članovima 46. (Prihvatljivost), 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska), 49. (Rokovi) i 50. (Povraćaj u pređašnje stanje) zakona.

(2) Podnesak podnet prema ovom pravilu, mora jasno da naglasi koja to prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.

23. Sud podseća da podnositeljka zahteva navodi da Osnovni sud u Peći, ali i sve javne institucije u Republici Kosovo ne pružaju jednake mogućnosti za zapošljavanje, kršeći svoju zakonsku odgovornost za zapošljavanje osoba sa ograničenim sposobnostima, 1. (jedan) na svakih 50. (pedeset) zaposlenih. Ona ističe da njeno nezapošljavanje ima diskriminatorski karakter i takva situacija utiče na to da ove društvene grupe budu isključene.
24. Sud ističe da se ustavni poredak Republike Kosovo zasniva na poštovanju osnovnih ljudskih prava i sloboda, koja su neotuđiva i neprikosnoveni i važe za sva lica. Štaviše, dužnost države je da štiti i garantuje ljudska prava koja su utvrđena ustavom. Ustav Kosova predviđa da su svi jednaki pred zakonom. To znači da niko ne može biti diskriminisan, između ostalog, na osnovu društvenog statusa ili nekog drugog ličnog statusa.
25. Sud ističe da je dužnost države da svima obezbedi jednake mogućnosti i uslove, a posebno za određene društvene grupe koje su ugroženije i u težem društvenom položaju. Među ovim grupama su i osobe sa ograničenim sposobnostima, kojima je potrebna posebna briga kako bi se zadovoljile njihove potrebe. Kako je ESLJP naglasio, osobe sa ograničenim pripadaju grupama koje su kroz istoriju bile predmet diskriminacije koja je rezultirala njihovom socijalnom isključenošću (slučaj ESLJP-a, [Guberina protiv Hrvatske](#), br. 23682/13, presuda od 22. marta 2016. godine, stav 73).
26. Sud ističe da je dužnost države da preduzme aktivne mere, uključujući i zakonodavstvo, kako bi osigurala integraciju osoba sa ograničenim sposobnostima u društvo. Kroz aktivnu politiku zapošljavanja omogućilo bi se da se ove grupe osećaju ravnopravnim delom društva kome pripadaju, doprinoseći javnom životu i odlučivanju. Inkluzija i jednake mogućnosti za sve, zasnovane na ličnim karakteristikama, među glavnim su stubovima svakog otvorenog i demokratskog društva.

27. Sud primećuje da je Zakon br. 03/L- 019 o profesionalnom osposobljavanju, prekvalifikovanju i zapošljavanju osoba sa ograničenim sposobnostima zabranjuje bilo kakvu vrstu diskriminacije nad osobama sa ograničenim sposobnostima i istim se garantuje zakonska i efektivna zaštita. Zakonom je utvrđeno pravo ovih lica na zapošljavanje i integraciju na tržištu rada, uključujući u organe državne uprave i poslodavce u privatnom sektoru. Štaviše, prema zakonu, „svaki poslodavac obavezan je da zaposli jednu osobu sa ograničenim sposobnostima, na svakih pedeset (50) radnika.“
28. Sud primećuje da je podnositeljka zahteva bila angažovana kao pripravnica u Osnovnom sudu u periodu od 1. (godine). Ona navodi da joj je obećano da će po završetku pripravničkog programa biti zaposlena u Osnovnom sudu, što se nije dogodilo. Sud primećuje da podnositeljka zahteva nije u radnom odnosu i navodi da javne institucije ne sprovode navedeni zakon o zapošljavanju osoba sa ograničenim sposobnostima.
29. Sud ocenjuje da se u konkretnom slučaju ne radi o sporu. Podnositeljka zahteva ne osporava nijedan konkretan akt organa javne vlasti. Žalba i njeni navodi se odnose na nesprovođenje zakona od strane državnih institucija u vezi sa zapošljavanjem osoba sa ograničenim sposobnostima.
30. Sud ocenjuje da je pravilom broj 54. Poslovnika o radu, između ostalog, utvrđeno da Sud može odbaciti zahtev kada utvrdi da navod ne predstavlja spor.
31. Sud ocenjuje da, na osnovu okolnosti konkretnog slučaja, nije reč o sporu i samim tim podnositeljka zahteva nije ispunila uslove predviđene zakonom i Poslovnikom. Stoga, Sud odlučuje da odbaci zahtev.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 20. i 47.1. Zakona i u skladu sa stavom 1 pravila 54. (b) Poslovnika o radu, dana 31. avgusta 2023. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

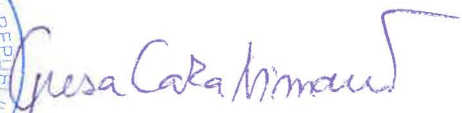
- I. DA ODBACI zahtev;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama i, u skladu sa članom 20.4 Zakona, da objavi isto u Službenom listu.
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Enver Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani